

Intervju med Brynhild Mørkved

11. november 2008

Du kom til Tromsø i 1970?

Først har jeg lyst til å sitere en kvinne som kom bort til meg etter at jeg holdt et foredrag på Verdensteatret i 1993 i forbindelse med kvinneforskermaraton. Hun sa nemlig: «Åh, du er bra heldig. Du gjør jo bare morsomme ting!». Dette traff meg rett i hjertet. Jeg tenkte at det var flott at andre har sett at jeg bare gjør morsomme ting og har verdens morsomste jobb. Så heldig har jeg vært her i Tromsø. Jeg kom altså til Tromsø som 27-åring i 1970 og begynte som vit.ass. (vitenskapelig assistent) på botanisk avdeling ved Tromsø museum. Det var kjempe spennende. Jeg var ferdig med hovedfag i 1969 og jobbet i Trondheim på våren. Og så ble det ledig en fast vit.ass.-stilling på Tromsø museum som jeg søkte på og fikk – i konkurranse med to menn. Og dette var før kjønnskvoteringens tidsalder. Så bare det var jo ganske så oppmuntrende.

Du fikk en tøff start i jobben?

De første 14 dagene mine på Museet var jeg faktisk helt alene sammen med en kontorassistent. Konservator Ola Skifte, som da var avdelingsbestyrer, var selvfølgelig på feltarbeid hele sommeren og langt utover høsten. Når du jobber på museum, så tror jo folk både i Tromsø og i resten av landsdelen at du kan det meste. Jeg var 27 år og verdensmester på vegetasjonshistorie, syntes jeg. Men det var jo ingen som var interessert i vegetasjonshistorie her oppe. De var interessert i hageplanter, potteplanter og sopp. Det var det telefonene handlet om i de to første ukene av min karriere. Og jeg kunne ingenting om noe av det. Folk ringte til museet og lurte på hvordan man skulle dyrke den og den potteplanten, hva de skulle plante i hagen sin, og hvilken plante de hadde funnet der og der. Det var utrolig lærerikt. For da skjønnte jeg at det bare var å hoppe rett ut i det.

Jeg fikk nesten bare spørsmål som jeg ikke kunne svare på, samtidig som jeg trodde jeg kunne og visste det meste. Jeg innså raskt at skulle jeg jobbe på Tromsø museum, så nytta det ikke å være ensporet og bare jobbe med vegetasjonshistorie. Da måtte jeg kunne det meste, eller litt om alt innen botanikken. For det var det det kom til å handle om. Det

<http://doi.org/10.7557/15.4380>

har faktisk vært min ledetråd hele tiden at skal jeg jobbe her, så må jeg stå til tjeneste for folk i Tromsø og resten av Nord-Norge. Vi var, og er fortsatt, ambassadører for faget vårt ut i hele landsdelen.

Du ser ikke bare lyst på framtida for ditt fag?

Jeg er dypt bekymret for hvordan det ser ut til å bli i tida framover. Da vi studerte, var det en bred dekning av emner i botanikk. De som utdannes i dag derimot, lærer veldig lite om arter, men de lærer mye om det å jobbe med datamaskin og regneprogram. Alt skal liksom være statistikk. Men det er ikke så nøye hvilke arter det er snakk om. Det er problematisk, for jeg fatter ikke hvordan en botaniker skal kunne fylle en stilling på et universitetsmuseum uten å ha allsidige kunnskaper i faget. Forskningen er jo en ting, men formidlingsbiten, og det at du skal være til svars for folk, står og skal stå sentralt som viktige roller for fagfolk ved et universitetsmuseum.

Økonomien er så dårlig at når jeg slutter, så blir vel stillinga dratt inn. Min kollega Wim Vader er 71 år. Han gikk ned i 20% stilling da han ble 67. De frigitte lønnsmidlene er spart inn. Kollega Jakob Møller gikk av for to år siden, ingen har erstattet han. Kollega Per Bø sluttet for ett år siden, og ingen har erstattet han. Jeg er 65 år, og regner altså med at når jeg går av, så blir stillingen inndratt. Da vil det nesten ikke være fagfolk igjen her. Det er kjempeproblematisk. Vi har folk på prosjekt, og vi har stipendiater. Men de som er på prosjekt, skal gjøre en jobb for penger som kommer utenfra. Stipendiatene har veldig stramt program. Jeg er meget bekymret for framtiden. Sånne som meg ville knapt nok fått en jobb i dag heller. For nå handler det meste om å skaffe resultatbelønningsmidler. De midlene gis som kjent i forhold til studentproduksjon. Vi på museet har ikke undervisning, men samlingsarbeid og formidling som pliktarbeid. Og så gir selvsagt publisering i internasjonale tidsskrift uttelling. Jeg ser at det primære i mine yngre kollegers liv, det er å produsere Frida-poeng (nå kjent som Cristin). Da er det ikke mulig å få til et godt universitetsmuseum. Fra vi var på høyden med utadrettet virksomhet på 1970-tallet, har det raust og rauser fortsatt utforbakke. Hva som skal skje i fremtiden, det skjønner jeg ikke.

Ta utgangspunkt i hvordan det var i de gylne 1970- og 80-åra.

Da var det skikkelig artig. Det var ikke så mye folk som jobbet på Tromsø museum. På botanisk avdeling var det Ola Skifte, undertegnede og en teknisk assistent som het Åse Karlsen. Slik var det også ved de andre avdelingene, bortsett fra på zoologisk. Der var det ganske mye folk, takket være Einar Brun. Han må være den mest dynamiske og dyktigste personen som har jobbet ved Universitetet i Tromsø. Han kom til Tromsø

museum i 1967 som 33-åring. Det han fikk utrettet, var enormt. Han fikk mye penger fra Forskningsrådet og kunne engasjere Anders Klemetsen som stipendiat. Han fikk også en konservatorstilling fra forskningsrådet hvor Johan Andersen ble tilsatt. Han fikk dessuten tekniske stillinger. Allerede da jeg kom hit i 1970, var jo zoologisk avdeling i en særklasse den største og mest ekspansive. Det var takket være Einar Brun. Han var en dynamisk forsker, som fikk utrettet utrolig mye. Han ble professor ved Universitetet og omkom 39 år gammel da flyet hans styrtet.

Når jeg ser tilbake på den tida da jeg kom dit, så syntes jeg de var gamle alle sammen. Til og med Einar Brun var jo relativt gammel, siden han var seks år eldre enn meg. Tromsø museum hadde ikke et styre den gangen, men et kollegium. Og i dette satt rådmann Thørring som preses. På møtene i kollegiet stilte de i svartdress på kollegierommet. Det var høytid på Tromsø museum når de kom, og alle avdelingsbestyrerne var med. Det var ingen damer der da, siden alle avdelingsbestyrerne var menn. Gerd Stamsø Munch var konservator i arkeologi da jeg kom, hun var eneste kvinne i vitenskapelig stilling. Jeg ble den andre.

Da vi fikk regelen om at minst 40% av medlemmene skulle være kvinner, ble jeg som kvinne og realist ganske sterkt belastet med råd, utvalg og komiteer. Så jeg bestemte meg ganske kjapt for at professor skulle jeg ikke bli. For jeg så hvor belastet Sunniva Vader ble i egenskap av kvinnelig professor i histologi.

Du har holdt mange foredrag, laget utstillinger og drevet annet formidlingsarbeid?

Da vil jeg først si litt om min forskning. Jeg var ung og lovende da jeg kom til Tromsø. Jeg holdt på med vegetasjonshistorie og håpet selvfølgelig at jeg skulle få arbeide mot en doktorgrad. Men jeg hadde en vit.ass.-stilling, og det var en fast stilling. Den gangen var vit.ass.-stillinger nærmest slavestillinger. Jeg ble etter hvert ganske lei av alle avbrekk og forstyrrelser når jeg for eksempel skulle drive mikroskopering. Så det glei bare mer og mer ut. Dessuten orket jeg ikke å høre på den sytinga over hvor privilegert jeg var som fikk lov til å sitte og forske.

Påkrevd med opprydding i magasinene?

Jeg har faktisk kommet fram til at min oppgave her i livet er å ha akkurat den jobben som jeg har hatt. For det er ingen andre, i hvert fall i dag, som hadde orket å gjøre det samme. Da vil jeg først snakke om det som er mest skjult, og det er den vitenskapelige samlinga på et universitetsmuseum. Da jeg kom til Tromsø museum, var magasinene

våre i et stort rom nede i kjelleren. Så ble det svære rommet som var blitt brukt til utstilling i 1960, avdelt med tynne trevegger. Det ble magasin for alle avdelingene. Sikkerheten der var egentlig lik null. Det var trevegger og dårlige dører og det ene med det andre. De som hadde jobbet der før meg, hadde jo samlet og presset planter uten at det var blitt ordnet. Mange ganger har jeg angret på at vi ikke fotograferte før vi startet rydding og systematisering. Det sto pappeske på pappeske med materiale, det var bare rot og kaos i skapene. Jeg bestemte meg for at jeg skulle få orden på dette. Så jeg har lagt ned masse årsverk på å rydde magasinet. Jeg burde ha regnet mer nøyaktig ut hvor mange årsverk jeg har brukt på å få orden på samlinga. Jeg fant tidlig ut at det ikke ville være særlig klokt av meg å samle veldig mye materiale selv før jeg hadde fått orden på alt som var der fra før og dessuten på det som kom inn utenfra. Man må se alt dette arbeidet i forhold til hvor mye teknisk hjelp vi hadde, og det var begrenset.

I 1980 fikk vi gjennomført sikring av magasinene. Da måtte alle magasinene flyttes midlertidig på byen for at vi skulle få murvegger imellom. Så da pakket jeg ned og flytta den botaniske samlingen egenhending ned til et kjellerlokale. Det er en omfattende og svært verdifull samling. Derfor syntes jeg også at den burde være tilgjengelig, selv om den var midlertidig flyttet. I ettertid har jeg tenkt på at det er jo typisk kvinnfolk-atferd å tenke sånn og være så grei. Hadde det vært en mann, så ville han bare latt det være i pappeskene og sendt ut beskjed om at samlinga ikke ville være tilgjengelig i en periode. Det hadde jeg også sikkert gjort i dag. Men så flytta vi samlinga tilbake, og den er blitt kjempebra. Samlinga i botanikk er kanskje den mest velordna og beste samlinga i hele landet. Den er jeg veldig stolt av, men det er det jo ingen som vet og ingen som ser. Da vi flyttet ned hit til det gamle akvariet, bygde vi nye magasin her og flyttet samlingen en gang til. Det sto jeg i spissen for, sånn at jeg er ganske god på det med vitenskapelige samlinger. Ola Skifte, som var konservator på lavere planter, gjorde i praksis intet med samlingene. Det var jeg som hadde ansvaret for alle samlingene fram til Skiftes etterfølger kom i 1993. Men selv har jeg samlet veldig lite, sånn at i forhold til det med ettermæle, har jeg da vært en dårlig konservator. Men jeg har prioritert å rydde opp i alt som andre har samlet inn. Jeg er svært stolt av den jobben jeg har gjort.

Du har vært opptatt av formidling?

Vi fikk museumslektorer i 1971. Harald Mehus gikk inn i en slik stilling i botanikk. Da han sa opp i 1991/92, ble han etterfulgt av Torbjørn Alm. Så var det en eller annen som fant ut at vi ikke skulle ha museumslektorer lenger på Tromsø museum. Alle skulle være konservatorer og

alle skulle ha samme plikter i forhold til samlingsarbeid og formidling. Det synes jeg var et meget stort tap for museet.

Men for meg har formidling vært en morsom oppgave. Jeg satt i jubileumskomiteen sammen med blant andre Jens Storm Munch. Hver avdeling laget i den forbindelse en jubileumsutstilling. Jeg laget da en utstilling om botanisk avdeling gjennom 100 år. Det var den første utstillinga jeg var ansvarlig for. Først på 1970-tallet fikk vi Svein Kristiansen hit som leder for publikumsavdelinga. Han var svært dynamisk og artig å jobbe sammen med. Vi løftet i flokk på museet, og det var ikke noe nøye om det hadde med vårt fag eller ikke å gjøre. Så i 1973 var jeg faktisk med på å legge til rette for en meksikansk vandretstilling. Det var Eka Ingebrigtsen, som jobbet på publikumsavdelinga, Ole Henrik Magga, som da var vit.ass. på samisk, og jeg som ordnet med den meksikanske utstillingen. De hadde ingenting med botanikk å gjøre. Jeg laget også en guide til utstillinga.

Svein startet også med søndagsfilmene. Det viser hvordan Svein var og hvordan han fikk dratt oss med fordi vi syntes det var gøy. Jeg fikk i oppdrag å ordne med søndagsfilmer til det første semesteret. Da var det å dra på Filmsentralen i byen og låne filmer som vi så prøvekjørte for å sjekke at de holdt mål og for å bli kjent med innholdet. Når vi hadde plukket ut film, skrev vi anmeldelse som ble sendt til avisa. Jeg husker en anmeldelse jeg hadde i avisa med bilde og det hele. Så kom Svein inn til meg og sa at oppslaget var jævlig bra. «Gud, så flink du er!», sa han. Jeg letta fra gulvet. Jeg skrev flere slike filmanmeldelser. De var neppe like bra, men måten han kommenterte på, giret oss opp og fikk oss til å stå på. Så han var helt fabelaktig. Han sto jo også bak «husker du»-kveldene. Da var det stappfullt av folk. Flere som sto i kø utenfor museet, kom seg ikke inn. Det var et tap for museet da han forsvant. Men om lag samtidig fikk vi noen svært dynamiske museumslektorer, nemlig geologen Lidvin Osland, som var før Jakob Møller. Så kom Christian Andersen fra stillinga som fiskerikonsulent i Troms. Lidvin Osland og Christian Andersen var litt av et radarpar. Harald Mehus var nok mer interessert i universitetspolitikk.

Christian og Lidvin var glødende interessert i skoleopplegg, og de utviklet en rekke tilbud til skolebruk. De arrangerte lærerkurs, og de laget et flott undervisningsopplegg om livet i fjæra. Turid Kjølseth var også med på dette i 1978-79 som museumsaspirant. Jeg synes vi var flinke. Og vi fikk jo også litt lønn for strevet, da vi i 1977 eller 1978 var innstilt som kandidat til årets museum i Europa. Vi fikk ikke hovedprisen, men ble premiert som det nest beste museet. Premien var et lite keramikkarbeid

som faktisk har hengt lenge på Museet. Jeg er stolt av å ha vært med på disse oppleggene.

Du har bidratt til å øke interessen for sopp?

Fra 1975 jobbet vi hardt for å få etablert soppopplæring i hele landsdelen, med utdanning av soppkontrollører. På det første kurset for soppkontrollører var jeg sammen med Skifte i Harstad i 1976. Årene etterpå var Harald Mehus aktiv kursholder. Vi hadde en rekke kurs i landsdelen. Vi var bl.a. i Alta, Fauske, Steigen, Skibotn og Tromsø. Vi fikk utdannet et betydelig antall soppkontrollører. Men problemet var at mange av dem forsvant sørover etter hvert. Vi drev ganske intensivt med slike soppkurs, særlig i årene fra 1976 til 1981. I tillegg holdt vi kurs om spiselige matplanter, også på forskjellige steder i landsdelen. Vi var langt forut for vår tid i forhold til det vi i dag kaller for kortreist mat. Viltvoksende sopp, bær og planter i naturen er jo den mest kortreiste maten du kan få.

Vi fikk også utgitt et eget nummer av *Ottar* om matsopp i Nord-Norge, og vi ga ut et annet temahefte av *Ottar* om viltvoksende matplanter. Harald Mehus og jeg var ivrige og hadde godt tak på denne kursvirksomheten. Her i Tromsø arrangerte vi sopp-sanketurer i sesongen. Harald og jeg gjorde alt. Vi hadde soppkontroll og samarbeidet også med kokken på Peppermøllen, som laget soppretter. Når jeg tenker tilbake på denne perioden, blir jeg nesten forundret over at vi orket. Brukte gjerne hele lørdagen på å samle masse sopp som vi rensket før de ble tilberedt, til glede for en masse folk. I dag hadde jeg ikke orket dette. Men da var vi unge.

Avisene stilte villig opp og dekket våre sopptilstelninger. Dessuten gikk jo fortsatt serien kalt «Gløtt fra Tromsø museum» i avisene. Vi var ganske godt synlig i landsdelen. Enda på 90-tallet var det vi kaller allmennrettet forskningsformidling, en viktig del av Museets virksomhet. Det var Frida som ødela slik aktivitet. Det er jeg overbevist om. Jeg syntes det var kjempeartig å formidle kjennskap til sopp. Så var det en amerikansk dame som ga ut en bok som het *Mushrooms for Colour*. Boka handlet om farging med sopp, og det syntes jeg var spennende. Derfor ville jeg lære meg det. Så da brukte jeg en høst til å farge meg gjennom nordnorsk sopp. Det gjorde jeg med vitenskapelig systematikk og nøyaktighet. Så skrev jeg en utgave av *Ottar* i 1986 om garnfarging med sopp. Siden det var helt nytt i Norge, holdt jeg en del fargekurs som ble svært populære. På slutten av 80-tallet ble det dannet et internasjonalt forum for soppfargere, der jeg var med. Med få års mellomrom hadde vi et internasjonalt soppfargingssymposium. I 1990 arrangerte Norge for første

gang et slikt symposium på Voss. Så laget vi nok en utgave av *Ottar, Sopp gir farge*, som faktisk er blitt brukt som lærebok på alle soppfargekursene i Norge i ettertid. Jeg har også fått forespørsel om å oversette det til engelsk.

Hva med Botanisk hage?

Det artigste og mest spennende oppdraget jeg har vært med på i jobb-sammenheng, var arbeidet for å få etablert botanisk hage i Tromsø. Hvis ikke Ole D. Mjøs hadde vært rektor i den perioden da vi sto på som verst, tror jeg ikke vi hadde hatt noen botanisk hage i Tromsø. Interimsstyret for Universitetet hadde ønsket at det skulle etableres en slik hage i Tromsø. En komité ble nedsatt for å utrede saken. Denne komiteen tok seg god tid. Da den omsider leverte sin innstilling på slutten av 70-tallet, var det en altfor stor og arealkrevende botanisk hage de foreslo. Det var snakk om et anlegg på 150 mål med behov for 16-17 stillinger. Universitetsledelsen ga klar beskjed om at planene måtte reduseres betydelig.

Uavhengig av denne innstillingen hadde botanikerne på IBG (Institutt for biologi og geologi) og Museet startet et samarbeid for å følge opp ideen om botanisk hage. I 1980 etablerte vi en ordning med frøbytte med andre botaniske hager rundt i verden. Vi samlet dessuten frø selv og la ut frøkatalog. Vi hadde et oppformeringsanlegg i et heller primitivt drivhus på Holt. Det var den forsiktige starten i 1980. Vi fikk disponere en gartner i halv stilling i noen år. Så var det mye fram og tilbake med hele prosjektet. Men i 1991 løsnet det for alvor, ikke minst fordi vi lyktes i å få midler gjennom fylkeskommunen til å gå i gang med det prosjektet som het Botanisk hage i Tromsø. Det har vært utrolig artig og veldig spennende. Vi var heldige som hadde Sidsel Jerkø fra PLUT (plan- og utbyggingsavdelinga ved Universitetet) i komiteen. Hun visste hva Harald Overvaag mente, og hun visste hva Unni Grøneng mente.

Vi fikk anleggsmidler fra 1992 og prosjektmidler til å engasjere gartner. Jeg kontaktet Johan Auranau, som da var rektor på gartnerskolen på Rå, for å høre hvem han kunne anbefale. Vi måtte ha en dyktig gartner. Og han anbefalte da en meget dyktig elev, nemlig Guri Karlstrøm, som var en meget energisk ung dame. Hun ble *headhunted* til engasjementet som den første gartneren. Så tegnet noen hagearkitekter de første planene, som var så håpløse at vi forkastet dem. I 1994 skulle Tromsø feire 200-årsjubileum. Til da skulle hagen være på plass. Vi hadde med andre ord to år på oss. Og den 2. juli i 1994, som var en regnfull dag, ble Tromsø botaniske hage åpnet. Det var i begynnelsen litt problemer med å rekruttere stabilt og kompetent personale. Vi kan snakke om en nedtur for prosjektet før Finn Haugli kom inn i bildet i 1997. For

botanikeren Torstein Engelskjøn, som var med fra starten, ble syk, han fikk MS og kunne ikke være i hagen og følge opp som han burde. Det begynte faktisk å gro litt over. Men så sørget høyere makter for at Finn Haugli kunne overta driftsansvaret for hagen, mens Torstein Engelskjøn, som forskningsleder i hagen, kunne konsentrere seg om forskningen. Dette fungerer svært godt. Vi er stolte av hagen slik den er blitt.

Jeg hadde en særlig interessant periode fra 1992 til 1995, for da var jeg instituttleder på Tromsø museum. Det syntes jeg var kjempegøy. Da deltok jeg på de såkalte dekanmøtene og ble kjent med Ole Mjøs. Noe av det siste han gjorde som rektor, var å sørge for at botanisk hage fikk en fast gartnerstilling, som vi hadde savnet sårt. Uten Mjøs hadde det ikke vært noen botanisk hage. Men Sidsel Jerkøs betydning må heller ikke glemmes.

Da jeg var instituttleder, sa jeg alltid at botanisk hage er Tromsø museums første utstilling på campus i Breivika. Det nye museet skal jo ligge rett ovenfor denne hagen. Det vil bli helt perfekt. Jeg hadde egentlig håpet at vi skulle få flyttet Tromsø museum til campus før jeg ble pensjonist, men jeg innser at det ikke er mulig.

Eventyrskogen ble en suksess?

Jeg har ønsket meg at Universitetsmuseet kunne blitt en formidlings-spydspiss for hele Universitetet. Men det er ikke realistisk med dagens ressursituasjon. Vi famler vel faktisk litt nå i forhold til hva vi skal satse på. Vi botanikere gjør noen framstøt for å bistå skolene. Det har resultert i en ressursperm i botanikk for alle trinn i grunnskolen som kom ut for to år siden, og er utarbeidet i samsvar med Kunnskapsløftet. Nå er det mer oppmerksomhet rundt naturfagundervisninga i skolen enn på lang tid. Det er brei politisk enighet om behovet for å styrke realfagene. Å utvikle de unges interesse for naturfag er en viktig og krevende utfordring. I den forbindelse er det nærliggende å trekke fram utstillingen Eventyrskogen, som vi laget i 1977. Da tok vi ekte trær inn i det botaniske utstillingslokalet. Vi hadde fugler oppi trærne. Ungene kunne trykke på en knapp og få høre fuglelyder. En særdeles dyktig sivilarbeider laget noen svære sopper til utstillingen. Utstillingen ble svært populær. Vi fornyet den flere ganger. Tromsøfolk i alle aldre elsket den. Det var ment som et eksperiment fra min side, og den skulle stå bare maks ett år. Men det skulle gå nærmere 20 år før den ble tatt ned.

I den sammenhengen er det fristende å nevne at vi først på 90-tallet hadde et museumsmøte i Tromsø for naturhistorikere. Der hadde vi et gruppearbeid der forskjellige grupper skulle se på våre forskjellige utstillinger. En museumspedagog fra Trondheim som var på gruppa

som skulle vurdere Eventyrskogen, dømte den ettertrykkelig nord og ned og omtalte den som både primitiv og lite pedagogisk.

Du har kartlagt gamle nordnorske stauder?

Fra 1997 arbeidet jeg med gamle stauder i Nord-Norge. Jeg har reist rundt og intervjuet eldre damer for å få fram historia til de forskjellige staudene. Da har jeg kommet i kontakt med en rekke festlige, tilårskomne kvinner. Jeg føler at jeg på denne måten er med på å redde grønne kulturer som står i fare for å forsvinne. Dette engasjementet har nok sammenheng med at jeg ble oppnevnt som medlem i det første genressursutvalget for kulturplanter i 2001. Så jeg har vært med og utarbeidet opplegg for hvordan vi skal ta vare på den grønne kulturarven over hele landet. Alle universitetsmuseene har nå et opplegg tilsvarende det opplegget vi har her i Tromsø. Senest nå i sommer ble Oldemors hage på Tøyen i Oslo åpnet. I fjor kom Gamlehagen på Ringve. Så nå har alle de botaniske hagene og universitetsmuseene fått sine tradisjonshager.

Du har hatt glede av formidling?

Jeg elsker det. Jeg har holdt utrolig mange foredrag rundt i landsdelen. Nå er jeg så gammel at jeg fortsetter litt på trass. For det er jo ille at vi ikke får noen resultatpoeng for denne formidlingen. Det var nedsatt en komité som skulle utrede resultatbelønning i forhold til formidling. Men jeg tror de var så uenige at de ikke maktet å avgi noen innstilling. Det ble ikke noe ut av det. Men jeg ser at en del av mine kolleger, særlig de yngre, påtar seg svært lite av oppgaver som ikke utløser resultatbelønning. Det tar ganske mye tid på å utarbeide et foredrag. Det er sørgelig at det er blitt slik at det bare er det skrevne ord som gir uttelling, og ikke skjønner jeg at det er folk nok til å lese alt det som publiseres internasjonalt. Jeg regner med at de som er interessert i mine forskningsresultat, i all hovedsak er folk som bor her i Nord-Norge. Jeg ønsker at de skal bli kjent med og stolte av at vi faktisk har en flott hagehistorie, at vi har en rik tradisjon på det å bruke naturen. Hvilke utlendinger er det som er interessert i akkurat dette? Jeg tror det skrives så mye i internasjonale tidsskrift som nesten ingen leser og som nesten ingen er interessert i. Da jeg intervjuet damer på 80-tallet, spurte jeg dem også litt om det med hage. Da var ofte svaret at hage, nei, det hadde de ikke. Så sa jeg at det var kanskje planter der? Ja, det var det. Det var kanskje rabarbra? Ja, det hadde de. Hadde de rips òg? Ja, det hadde de. De hadde litt av hvert, men hage, det hadde de ikke. Og det er i første rekke de fire R-ene som da har vært grunnlaget for den nordnorske hagekulturen. Det er reinfann (som var den viktigste kvinneplanten i

vår norske historie), rogn, rabarbra og rips. Men jeg har etter hvert oppdaget at noen av de mest unike og sjeldne vekstene som er bevart, de finnes i små hager i Nord-Norge. Her har de tatt vare på arven etter ho oldemor, tante, eller gammeltante. Og de har historier knyttet til alt sammen.